

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Transformacja polityczno-ustrojowa krajów Europy Wschodniej (ST1)
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-TPUKEuW-11uST1
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy w ramach zespołu modułów do wyboru ścieżka tematyczna 1
4. Kierunek studiów: wschodoznawstwo
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 15 h K
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr Marta Studenna-Skrucka, studnia@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: celem zajęć jest zaznajomienie słuchaczy z przebiegiem i znaczeniem procesu transformacji polityczno-ustrojowej zapoczątkowanego w 1991 roku na Ukrainie, Białorusi i w Mołdawii.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): ogólna wiedza humanistyczna.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
TPUKEuW_01	posiada wiedzę faktograficzną z zakresu transformacji polityczno-ustrojowej na Ukrainie, Białorusi i w Mołdawii.	K_W02
TPUKEuW_02	zna i rozumie konstytucyjne uwarunkowania transformacji polityczno-ustrojowej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii.	K_W05
TPUKEuW_03	orientuje się w zmieniającej się literaturze przedmiotu.	K_W06
TPUKEuW_04	w oparciu o znajomość literatury przedmiotu formułuje i testuje własne hipotezy badawcze w zakresie studiów nad transformacją polityczno-ustrojową Ukrainy, Białorusi i Mołdawii.	K_U02
TPUKEuW_05	precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy dotyczące rzeczywistości polityczno-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii. Stawia tezy i krytycznie je komentuje.	K_U04
TPUKEuW_06	jest gotowa/ów do krytycznej oceny własnego stanu wiedzy na temat systemów politycznych ukraińskiego, białoruskiego, mołdawskiego	K_K01
TPUKEuW_7	wykorzystuje wiedzę z zakresu przebiegu transformacji polityczno-ustrojowej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, a także wykorzystuje dorobek ekspercki krajowych i zagranicznych think-thanków i ośrodków analitycznych	K_K02

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Ukraina i rozpad ZSRR. Powstanie niepodległego państwa ukraińskiego – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07

Prezydentura Leonida Krawczuka – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	T TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Epoka oligarchizacji Leonida Kuczmy – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Pomarańczowa rewolucja – przyczyny, przebieg, skutki polityczne i społeczne - dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Rządy obozu pomarańczowych i jego dezintegracja – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Charakterystyka modelu politycznego „regionalów” – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Rewolucja Godności – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Kształowanie się państwowości białoruskiej na początku I. 90-tych XX wieku – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Reżim polityczny Aleksandra Łukaszenki – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Stabilizacja systemu autorytarnego na Białorusi – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Kształowanie się państwowości mołdawskiej na początku I. 90-tych XX wieku – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Rządy Komunistycznej Partii Mołdawii 2000-2009 – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Współczesna mołdawska scena polityczna – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07
Kwestia Nadniestrzańskiej Republiki Mołdawskiej w funkcjonowaniu systemu politycznego Mołdawii – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	TPUKEuW_01-TPUKEuW_07

5. Zalecana literatura:

- 1) *Współczesna Ukraina – trwałość czy rozpad?*, red. K. Świder, A. Stec, T. Z. Leszczyński, Warszawa-Kraków 2015.
- 2) *Rewolucja w imię Godności, Ukraiński Euromajdan 2013-2014*, red. G. Skrukwa, M. Studenna-Skrukwa, Poznań 2015.
- 3) A. Szeptycki, *Ukraina wobec Rosji. Studium zależności*, Warszawa 2013.
- 4) K. Świder, *Rosyjska świadomość geopolityczna a Ukraina i Białoruś*, Warszawa 2015.
- 5) K. Jędraszczyk, *Dwie drogi, Dwa ruchy i zdrada. Ukraińskie narracje o Rewolucji na Granicie i Ludowym Ruchu Ukrainy*, „Studia Europea Gnesnensia”, 2019, nr 19, ss. 321-341.
- 6) P. Oleksy, M. Studenna-Skrukwa, *Regional Identity, Separatism and War in Eastern Europe: Donbass and Pridnestrovie*, „Kultura i Społeczeństwo”, 2019, nr 2, ss. 227-252.
- 7) P. Brysacz i in., *Ani żadnej wyspy. Rozmowy o Rosji i Ukrainie*, Warszawa 2016.
- 8) K. Kwiatkowska-Moskalewicz, *Zabić smoka. Ukraińskie rewolucje*, Czarne 2016.
- 9) Z. Parafianowicz, M. Potocki, *Wilki żyją poza prawem. Jak Janukowycz przegrał Ukrainę*, Wołowiec 2015.
- 10) M. Domagała i in., *Białoruś. Model państwa i gospodarki*, Warszawa 2012.
- 11) P. Rudkouski, *Powstawanie Białorusi*, Wrocław 2009.
- 12) M. Nocuń, A. Brzeziecki, *Ograbiony naród. Rozmowy z intelektualistami białoruskimi*, Kraków 2007.
- 13) *Ojczyzna dobrej jakości*, red. M. Nocuń, Wołowiec 2019.
- 14) K. I. Sokołowski, *Białoruś dla początkujących*, Kraków 2014.
- 15) A. Poczubot, *System Białoruś*, Gliwice 2013.
- 16) W. Karbalewicz, *Aleksander Łukaszenko – portret polityczny*, przekł. K. Kłysiński, Warszawa 2013.
- 17) M. Sikorska-Gaca, *System partyjny Mołdawii w l. 1989-2009*, Toruń 2013.
- 18) Eadem, *Proces instytucjonalizacji partii politycznych w Republice Mołdawii*, Koszalin 2013.

- 19) P. Oleksy, *Wspólnota z przypadku. Studium tożsamości mieszkańców Naddniestrza*, Gniezno 2016.
- 20) K. Całus, M. Kosienkowski, P. Oleksy, J. Pieńkowski, R. Rajczyk, *Naddniestrze. Historia – Polityka – Gospodarka*, Poznań 2014.

Wybrane aktualne publikacje:

- a) Ośrodka Studiów Wschodnich: www.osw.waw.pl
- b) „Nowa Europa Wschodnia”
- c) „New Eastern Europe”
- d) „Gazeta Wyborcza”
- e) „Rzeczpospolita”
- f) „Tygodnik Powszechny”
- g) The World Factbook

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	x
Wykład problemowy	
Dyskusja	x
Praca z tekstem	x
Metoda analizy przypadków	x
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	x
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	x
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu												
	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK	TP UK
	Eu W_01	Eu W_02	Eu W_03	Eu W_04	Eu W_05	Eu W_06	Eu W_07	Eu W_08	Eu W_09	Eu W_10	Eu W_11	Eu W_12	Eu W_13
Egzamin pisemny													
Egzamin ustny													
Egzamin z „otwartą książką”													
Kolokwium pisemne													
Kolokwium ustne													
Test													
Projekt													
Esej													
Raport													
Prezentacja multimedialna	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egzamin praktyczny													

(obserwacja wykonawstwa)														
Portfolio														
Inne (jakie?) - Ocena zaangażowania w dyskusję	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Inne (jakie?) – Ocena analizy tekstu źródłowego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): precyzyjne formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących rzeczywistości polityczno-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, w pełni wyczerpująca analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia profesjonalnej debaty akademickiej w dyskursie wzajemnego poszanowania kultur narodowych i narodowych narracji historycznych Polski, Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń politycznych, biegłe opanowanie sztuki argumentacji, pełna frekwencja na zajęciach (dopuszczalne 2 N).

dobry plus (+db; 4,5): bardzo sprawne formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących rzeczywistości polityczno-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, bardzo dobra analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia profesjonalnej debaty akademickiej w dyskursie wzajemnego poszanowania kultur narodowych i narodowych narracji historycznych Polski, Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, umiejętność formułowania częściowo samodzielnej oceny aktualnych wydarzeń politycznych, bardzo dobre opanowanie sztuki argumentacji, wysoka frekwencja na zajęciach; uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dobry (db; 4,0):) formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących rzeczywistości polityczno-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii w stopniu dobrym, częściowa analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia dyskusji w zgodzie z zasadami wzajemnego poszanowania kultur narodowych i narodowych narracji historycznych Polski, Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, umiejętność zreferowania oceny aktualnych wydarzeń politycznych zaczerpniętej z literatury, opanowanie sztuki argumentacji w stopniu dobrym; uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny plus (+dst; 3,5): formułowanie w mowie i na piśmie podstawowych problemów dotyczących rzeczywistości polityczno-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii w stopniu zadowalającym, częściowa analiza krytyczna tych problemów, podejmowanie prób uczestnictwa w dyskusji w zgodzie z zasadami wzajemnego poszanowania kultur narodowych i narodowych narracji historycznych Polski, Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, umiejętność przynajmniej częściowego zreferowania oceny aktualnych wydarzeń politycznych zaczerpniętej z literatury, opanowanie sztuki argumentacji w stopniu podstawowym; uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny (dst; 3,0): wskazanie w mowie i na piśmie podstawowych problemów dotyczących rzeczywistości polityczno-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, analiza krytyczna tych problemów w podstawowym zakresie, podejmowanie prób zabierania głosu w dyskusji w zgodzie z zasadami wzajemnego poszanowania kultur narodowych i narodowych narracji historycznych Polski, Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, podejmowanie prób w zakresie argumentacji na rzecz zajmowanego stanowiska; uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieumiejętność wskazania ani w mowie ani na piśmie podstawowych problemów dotyczących rzeczywistości polityczno-społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, brak elementarnego zaangażowania w prowadzoną na zajęciach dyskusję, nieobecność na zajęciach przekraczająca 50%.